

have Del deri. Ved dette Forslag er det altsaa blevet anerkendt, at det er Statens Pligt som Arbejdsgiver at yde de Folk, som arbejde i dens Tjeneste, et passende Vederlag, saa at de kunne leve af deres Arbejde. Det, som jeg har tilladt mig at foreslaa her, er langt mere beskedent; det gaar ikke op til Lønninger paa 2,500 Kr. det gaar kun op til Lønninger paa 900 Kr. i det højeste. Altsaa det, der bedes om her, det, der ønskes opnaaet ved dette Forslag, er ikke Luksus eller Overflødighed, men ikke andet end ligefrem det daglige og nødtørftige Brød. Det, der bedes om her, er Hjælp til saadanne Familier, som ikke kunne leve af den Løn, Staten betaler dem. Det er en Kendsgerning, at der er ikke faa af Statens Arbejdere, som maa supplere deres Løn ved at søge Hjælp hos Fattigvæsenet; og det forekommer mig dog at være en ligefrem Skandale, at Staten lønner sine Folk saa slet, at de ikke kunne ernære sig selv og deres Familie deraf, men skulle søge deres Løn suppleret hos Fattigvæsenet. Vi tale saa meget om, at vi skulle støtte Kommunerne, men det er dog en mærkelig Maade at støtte dem paa, at Staten vælter sine Arbejdere over paa Kommunen, for at de kunne faa deres Løn suppleret ved den. Som sagt, det, der ønskes her, er ikke noget stort eller flot, det er kun ligefrem det daglige og nødtørftige Brød, der ønskes. Jeg har tilladt mig at foreslaa, at Staten skulde betale en Minimaldagløn af 3 Kr., men jeg har ikke forlangt, at vi pludselig skulde gaa op dertil, men kun, at Staten i Løbet af de 5 førstkommende Finansaar skulde forhøje den Løn, der nu betales, med $\frac{1}{5}$ af det Beløb, som Lønnen muligvis maatte mangle i 3 Kr., og jeg har hertil tilladt mig at opføre en Sum af 400,000 Kr. I Fjor stillede jeg her et lignende Forslag og havde dertil opført kalkulatorisk et Beløb af 500,000 Kr. Der blev den Gang indvendt mod dette Forslag, at det var rent ud i det Blaa, jeg kunde lige saa godt have forlangt 5 Millioner eller enhver anden Sum, thi man vidste ikke, hvor vidt disse 500,000 Kr. passede eller ej. Jeg maatte ganske vist finde mig i denne Indvending, thi det var jo en ren Skønssag, at jeg havde stillet Forslag om 500,000 Kr., men Grunden var den, at der da ikke forelaa nogen Statistik over Statens Arbejdere. Vi vidste ikke den Gang, hvor mange vi havde, og heller ikke for hvilken Løn der arbejdedes omkring i Statens forskellige Virksomheder. Denne Mangel er bleven afhjulpet; der er ved Regeringens Foranstalt-

ning blevet udarbejdet en Statistik, saa vi nu vide, at vi have ca. 7,000 Statsarbejdere, og vi vide, for hvilken Løn disse Folk arbejde. Derved er man i Stand til bedre at faa Oversigt over, hvor meget der vilde udkræves, hvis vi virkelig vilde gaa til en Minimaldagløn af 3 Kr. Jeg antager, at hvis vi vilde forhøje Daglønnen saa meget i Løbet af de førstkommende 5 Finansaar, vilde der for dette Aars Vedkommende medgaa ca. 250,000 Kr. Det andet Forslag, jeg har tilladt mig at stille, gaar ud paa, at Staten skulde give sine Arbejdere hvert Aar en Uges Ferie uden Afkortning i Lønnen, hvortil jeg antager, at der vilde medgaa omtrent 100,000, muligvis kun 93,000 Kr. Det tredje Forslag endelig vedrører de Understøttelser, som Staten yder til Børn efter Forældre, som ere døde eller komne til Skade i Statens Tjeneste. Den Understøttelse, som Staten yder dem, er højst forskellig, den varierer fra en Snes Kr. til op over 100 Kr. Jeg har tilladt mig at foreslaa, at den i alle Tilfælde burde sættes til et Minimum af 60 Kr. aarlig for et Barn, fordi jeg mener, at der dog ikke godt kan være Tale om at opdrage og sørge for et Barn for mindre; jeg synes, at dette er en beskeden Fordring. Det er, som sagt, ikke første Gang, dette Forslag fremkommer, men vi vide jo godt, at det er en lang Vej, naar man ønsker at faa gennemført noget til Bedste for Arbejderne her i Rigsdagen, saa skal der bankes tit, og haardt, før Døren bliver lukket op. Jeg maa derfor fremsette dette Forslag paa ny og haaber, at det muligvis vil kunne vinde større Tilslutning, end det har faaet tidligere. Denne Sag eller en lignende Sag har jo været til Forhandling i indeværende Rigsdagssamling, den Gang, da der fra enkelte Medlemmers Side indkom et Forslag om at forhøje den Dagløn, Staten giver, med 35 Øre, for saa vidt Daglønnen er mindre end 3 Kr. Ved den Lejlighed udtalte den højtærede Finansminister nogle Ord, som sikkert have vakt Forhaabninger i vide Kredse her i Landet. Han udtalte, at han muligvis nu til Finanslovens 3dje Behandling vilde stille en Række Ændringsforslag om Lønningstillæg til Statens Arbejdere. Jeg tilod mig den Gang at takke den højtærede Minister for denne Udtalelse og gjorde ham opmærksom paa, at det var en Udtalelse, som der vilde blive lagt stærk Vægt paa rundt omkring i Landet, og at Arbejderne med Forhaabning saa hen til denne Udtalelse. Jeg udtalte endvidere, at jeg haabede, at de ikke maatte blive skuffede, men det ere de desværre blevne; det var